

สถานภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร

และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม

The Status of Information Technology of the Monk,

Novice and Volunteer at Wat Panyanantaram

พิมลอร ดันหัน พระสุวรรณ สุนติกโร นันทิยา จรูญแสง เมตตา เปรมปรีดี และ ธนิสสรา คงนิม

บทคัดย่อ

จากการศึกษาวิจัยสถานภาพความรู้และความต้องการทางเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม จำนวน 70 รูป/คน ใน 6 ด้าน คือ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสาร ด้านการรู้สารสนเทศ ด้านงานด้านเอกสาร ด้านการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้แบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันในแต่ละด้านตามระดับการศึกษา โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเด็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารในโลกออนไลน์ การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ การประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเว็บไซต์ การจัดการแหล่งอ้างอิงที่มาจากอินเทอร์เน็ต และประเด็นความสามารถพื้นฐานในการสร้างงานเอกสาร ส่วนระยะเวลาการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในแต่ละวัน และประสบการณ์ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่มีผลต่อสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ, พุทธศาสนา, วัดปัญญานันทาราม

Abstract

The research aims to study the status of information technology of the monks, the novice and votary at Wat Panyanantaram. The research explored in the 6 issues: Basic knowledge in information and communication technology, the Use of information technology for communication, Information Literacy, Document management, Information and communication technology presentation and, Data and information management. The data were collected by questionnaire. The result of the status of information technology of monk, the novice and the volunteer at Wat Yanyannantaram was been different by the education.

Keywords: information technology, Buddhism, Wat Panyanantaram

ความนำ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2552) จากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2553 – 2556 ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาสานประโยชน์ในการสนับสนุนการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งพระพุทธศาสนาให้เกิดพลังร่วมทุกมิติทั้งด้านวิถีทางโลกและทางธรรม โดย “วัด” ซึ่งเป็นสถาบันทางศาสนามีส่วนอย่างมากในการดำเนินกิจกรรมให้การศึกษาอบรมและร่วมพัฒนาสังคม แต่การเผยแพร่พระพุทธศาสนายังให้ความสำคัญกับพิธีกรรมมากกว่าการปฏิบัติ และการพัฒนาความพร้อมด้านบุคลากรที่เป็นผู้นำในการเผยแพร่หลักธรรมและหลักปฏิบัติที่ถูกต้องสู่สังคมยังมีไม่จำกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งตั้งขึ้นเพื่อภารกิจในการบำรุงบำรุง ส่งเสริมการเผยแพร่พระพุทธศาสนาจึงได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขึ้น เพื่อพัฒนาองค์กรทางพระพุทธศาสนาให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ดังในข้อกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่ว่า “พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนองกิจการพระพุทธศาสนาให้เจริญมั่นคง สร้างเครือข่ายคณะสงฆ์ เสริมสื่อหลักนำพุทธธรรมจรโลงวิถีชีวิตของปวงชน รังสรรค์พุทธมณฑลเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก” และได้ระบุในยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไตรมาสแรกใน 5 ยุทธศาสตร์ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 1 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนาให้มีความรู้ มีทักษะในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในการประชุมวิชาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกันประจำปี พ.ศ.2555 ชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารเพื่อความเท่า

เทียมกัน (2555) เรื่อง “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับพระพุทธศาสนา” (ICT for All Symposium 2012 on ICT and Buddhism)ซึ่งจัดขึ้นวันที่ 24 พฤศจิกายน 2555 ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งพระภิกษุ และฆราวาสผู้แทนส่วนราชการ สถาบันการศึกษา มูลนิธิ ชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนา เทคโนโลยีและการสื่อสาร รวมทั้งประชาชนทั่วไป ได้มีความเห็นร่วมกันว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงและเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้กว้างขวาง ภายใต้บริบทและแนวโน้มของประชากรโลกที่ใช้ชีวิตในโลกออนไลน์เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นประเทศไทยควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก และยังเสนอให้จัดการอบรมแก่พระภิกษุ สามเณร และผู้สนใจทั่วไปโดยทั่วไป เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เพื่อการเข้าถึงและเผยแพร่พระพุทธศาสนา รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม ถูกต้องตามพระธรรมวินัย และเสนอแนะให้ส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดที่มีความพร้อมเป็นที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ไอซีทีของชุมชน และเป็นศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านระบบ e-learning รวมถึงจัดเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมด้วย

วัดปัญญานันทาราม ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในสถานะเป็นสถาบันทางพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อเผยแพร่วิชาความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และเป็นสถานปฏิบัติธรรมให้ประชาชนทั่วไป ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและฆราวาสที่ทำงานในวัด เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2556 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จึงจัดทำโครงการบริการวิชาการให้กับวัด

ปัญญานันทาราม โดยก่อนขึ้นตอนการวางแผนโครงการ คณะอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการได้สอบถามความต้องการ พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ พระภิกษุ สามเณร และบุคลากร วัดปัญญานันทาราม พบว่าพระภิกษุ สามเณรและบุคลากรเหล่านั้น มีความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหลากหลาย โดยสามารถแยกเป็นกลุ่มๆ ได้แก่ กลุ่มโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำหรับการใช้งานในสำนักงาน กลุ่ม โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการฐานข้อมูล กลุ่ม โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการผลิตสื่อ และกลุ่ม คอมพิวเตอร์สำหรับการบริหารจัดการเว็บเพจ เป็นต้น ซึ่งการบริการวิชาการในปีการศึกษา 2556 นี้ คณะ เทคโนโลยีสารสนเทศได้เลือกให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์โดยจะการอบรมการใช้ โปรแกรม Adobe PhotoShop และ โปรแกรม Adobe Illustrator เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าการใช้งานโปรแกรม ทั้งสองนี้ผู้เรียนไม่ต้องใช้ทักษะและความรู้ทาง เทคโนโลยีสารสนเทศมาก แต่เมื่อจัดการอบรมพบว่าผู้ เข้ารับการอบรมมีปัญหาในการเรียนรู้การใช้งาน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เนื่องจากยังขาดทักษะพื้นฐานใน การใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สามารถการ ใช้เทคนิคต่างๆ ของโปรแกรมทั้งสองได้ตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานความรู้และกระบวนการในเรียนรู้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของพระภิกษุ สามเณร ที่เข้ารับการอบรมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึง ศึกษาวิจัยเรื่อง “สถานภาพทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัด ปัญญานันทาราม” เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็น แนวทางในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศให้กับพระภิกษุ สามเณรและบุคลากรวัด ปัญญานันทาราม ในปีต่อไปเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้และประโยชน์มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัด ปัญญานันทาราม
2. เพื่อศึกษาความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัด ปัญญานันทาราม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารที่กล่าวถึงแนวคิดของแมคเคิลแลนด์ (1970 อ้างถึงใน สุกัญญา รัสมิธรรมโชติ, 2548) เกี่ยวกับ สมรรถนะ ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ ที่ดีของบุคคลในองค์กรกับระดับทักษะ ความรู้ ความสามารถ โดยกล่าวว่า IQ และการทดสอบ บุคลิกภาพยังไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ หรือสมรรถนะของบุคคลได้ เพราะไม่สะท้อน ความสามารถที่แท้จริงออกมา โดยสมรรถนะตาม แนวคิดของแมคเคิลแลนด์ มี 5 ส่วน คือ

1. ความรู้ (knowledge) คือ ความรู้เฉพาะใน เรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ
2. ทักษะ (skills) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทักษะจะเกิดขึ้นจากการนำ ความรู้พื้นฐานมาปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) คือ เจตคติ ค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (traits) คือ สิ่งที่อยู่ภายในบุคคลนั้น เช่น บุคลิกเป็นผู้นำ นำเชื่อถือ เป็นต้น
5. แรงจูงใจ/เจตคติ (motives/attitude) เป็น แรงจูงใจหรือแรงขับเคลื่อนภายใน ที่ทำให้บุคคลแสดง พฤติกรรมที่ต้องการไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จที่ กำหนดไว้

ซึ่งการทดสอบสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในสาขาวิชาต่างๆ นั้นพบงานวิจัย “การพัฒนาตัวแบบรายการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” (วาสนา แฝ้วชนะ, วัชรพลี ตั้งคุปตานนท์ และอัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ, 2555) ซึ่งได้ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการทำงานสารงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีโดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหารายการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้ปฏิบัติงานจากนั้นได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นและนำมาสร้างเป็นตัวแบบรายการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Competency Model) ที่ยอมรับได้ว่าเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยแบ่งกลุ่มสมรรถนะออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วยรายการสมรรถนะย่อย 116 สมรรถนะ

จากการศึกษาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบขอบเขตของ “สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้ที่มีภาระงานทั่วไป” ควรประกอบด้วยสมรรถนะด้านใดบ้างเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างตัวแบบรายการทดสอบสภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญาบันฑิตาราม ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอบรม เผยแพร่พุทธศาสนา ซึ่งควรมีความรู้รอบในเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานในทุกด้าน

ในปัจจุบันสถาบันต่างๆ ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินของสถาบัน ผู้วิจัยได้

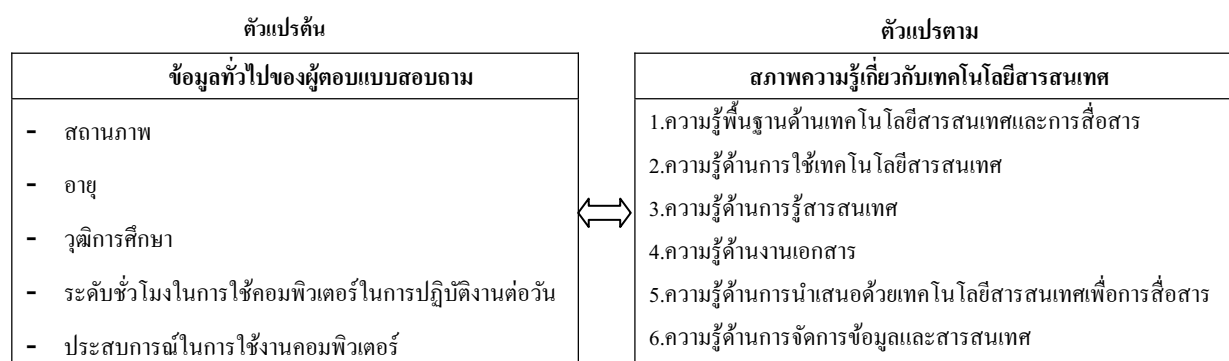
ศึกษาบทความของ Nicolas G. Carr (2007) กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศว่าองค์กรธุรกิจต่างๆ ในอนาคตจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานทั้งในการทำงานในสำนักงานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing) โปรแกรมคำนวณ (Spreadsheets) โปรแกรมรับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และโปรแกรมเรียกดูข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Web browsing) เป็นต้น นอกจากนี้องค์กรธุรกิจยังลงทุนเรื่องการจัดเก็บข้อมูลในเครือข่ายเพื่อให้องค์กรอื่นที่ทำธุรกิจร่วมกันสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวผลิตผลิตภัณฑ์ขององค์กร หรือใช้ข้อมูลเพื่อให้บริการลูกค้า จากบทความนี้พบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการดำเนินงานขององค์กรในทุกส่วน ในวัดก็เช่นเดียวกัน วัดจัดเป็นสถาบันหรือองค์กรที่มีการบริหารจัดการ มีการจัดทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศาสนาที่มีพุทธศาสนิกชนเข้ามามีส่วนร่วมจำนวนมาก ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานของวัดเช่นกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเผยแพร่พุทธศาสนา ในงานวิจัยของ เรื่อง “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ธรรมะ” (ยุพาพร อังกรวานิช, 2550) ผลการวิจัยพบทบทวนวัดพระธรรมกายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคตพบว่าการวางแผนเพื่อรองรับการขยายงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั่วโลกในอนาคตในด้านต่าง ๆ เช่น การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินผล การแก้ปัญหา แผนปฏิบัติงาน การเผยแพร่ข้อมูล การวางแผน การปรับตัวรับเทคโนโลยี การเตรียมกำลังคน เป็นต้น ล้วนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดพระธรรมกายในฐานะองค์กรสาธารณะทางศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าสำนักเผย

แผ่ และหัวหน้างานที่เกี่ยวข้องที่แสดงให้เห็นว่า วัดพระธรรมกายมีการวางแผนระบบงานเพื่อรองรับการขยายงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั่วโลกในอนาคต โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งบุคลากรภายในวัด บุคลากรภายนอกทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศที่เป็นคนในพื้นที่ศูนย์สาขา ทั้งในระยะ

สั้น ระยะกลางและระยะยาว มีการวางแผนล่วงหน้าและมีการปรับปรุงแผนงานตลอดเวลา เพราะแผนงานจะเป็นเครื่องมือช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีเป้าหมายและมีทิศทาง ทั้งยังสามารถช่วยให้คณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบมองเห็นวิธีการทำงานและวิธีการแก้ไข ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน มาประมวลผลตามระเบียบวิธีทางสถิติ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามส่วนที่ 1 ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน และประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ที่ผ่านมา ผู้วิจัยจะใช้หลักสถิติวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ แบบสอบถามส่วนที่ 2 ประกอบด้วย แบบสอบถามสถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านต่างๆ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสาร (3) การรู้สารสนเทศ (4) การจัดการงานด้านเอกสาร (5) การนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (6) การจัดการข้อมูลและสารสนเทศโดย

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดสอบถามความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยจะอ่านและสรุปข้อมูลอย่างละเอียด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา ในวัดปัญญานันทาราม จำนวน 101 รูป/คน โดยได้สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling--SRS) และการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเลขสุ่มของ R.V.Krejcie and D.W.Morgan (1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 103) โดยสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 80 รูป/คน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นพระภิกษุ 29 รูป สามเณร 50 รูป และ พุทธอาสา 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนการสอบถามสภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม ในด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ

1. ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบ่งเป็น

1.1 มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและอธิบายได้) จำนวน 17 ข้อ

1.2 มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและใช้เป็น) จำนวน 9 ข้อ

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสารแบ่งเป็น

2.1 การติดต่อสื่อสารในสังคมโลกออนไลน์ จำนวน 10 ข้อ

2.2 การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสื่อสาร จำนวน 4 ข้อ

3. การรู้สารสนเทศ

3.1 การค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตจำนวน 6 ข้อ

3.2 การประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเว็บไซต์ จำนวน 1 ข้อ

3.3 การจัดการแหล่งอ้างอิงที่มาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตจำนวน 1 ข้อ

3.4 การใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 1 ข้อ

4. การจัดการงานด้านเอกสารแบ่งเป็น

4.1 ความสามารถพื้นฐานในการสร้างงานเอกสาร จำนวน 8 ข้อ

4.2 ความสามารถในการสร้างงานเอกสารเพิ่มเติมประสิทธิภาพของงานเอกสาร จำนวน 14 ข้อ

4.3 ความสามารถในการสร้างเอกสารขั้นสูง จำนวน 4 ข้อ

5. การนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5.1 ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศได้จำนวน 9 ข้อ

5.2 ความสามารถในการสร้างงานนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ จำนวน 7 ข้อ

5.3 ความสามารถในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศขั้นสูง จำนวน 4 ข้อ

6. การจัดการข้อมูลและสารสนเทศ

6.1 ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างตารางการคำนวณเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศจำนวน 9 ข้อ

6.2 ความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพของสารสนเทศด้วยตารางการคำนวณจำนวน 9 ข้อ

6.3 ความสามารถในการจัดทำข้อมูลด้วยตารางการคำนวณขั้นสูงจำนวน 3 ข้อ

โดยแบ่งระดับสถานภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1 หมายถึง ระดับเริ่มต้น (beginner)

2 หมายถึง ระดับมีความรู้บ้าง (mild intermediate)

3 หมายถึง ระดับมีความรู้ปานกลาง (intermediate)

4 หมายถึง ระดับมีความรู้สูง (advance)

5 หมายถึง ระดับความเชี่ยวชาญ (expert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อ โดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีสถิติวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยทางคณิตศาสตร์ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variances)

ผลการวิจัย

เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยจะอธิบายผลการวิจัยจำแนกออกเป็น 3 ประเด็น คือ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม (3) ความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม

(1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม จำนวนประชากรจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 รูป/คน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 ชุด สามารถเก็บแบบสอบถามกลับได้จำนวน 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นสามเณร จำนวน

44 รูป คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมา เป็นพระภิกษุ จำนวน 25 รูป คิดเป็นร้อยละ 35.7 และน้อยที่สุดเป็นพุทธอาสา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 62.8 รองลงมา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 32.8 และปริญญาโท ร้อยละ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ประมาณ 1 – 2 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 94.2 รองลงมา ใช้คอมพิวเตอร์ประมาณ 5 – 6 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ใช้คอมพิวเตอร์ประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง และ มากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ส่วนประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ 1 – 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 88.5 รองลงมา มีประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ 4 – 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.4

(2) สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม

ตาราง 1

ผลการเก็บข้อมูลสถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม

สถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระดับสถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง		
	พระภิกษุ	สามเณร	พุทธอาสา
1.ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและใช้เป็น)			
1.1 มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและอธิบายได้)	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง
1.2 มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและใช้เป็น)	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้ปานกลาง
2.การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสาร			
2.1 การติดต่อสื่อสารในสังคมโลกออนไลน์	มีความรู้สูง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้ปานกลาง
2.2 การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสื่อสาร	มีความรู้สูง	มีความรู้สูง	เชี่ยวชาญ
1.การรู้สารสนเทศ (Information Literacy)			
3.1 การค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง	เริ่มต้น
3.2 การประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเว็บไซต์	มีความรู้สูง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้สูง
3.3 การจัดการแหล่งอ้างอิงที่มาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	มีความรู้สูง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้สูง
3.4 การใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้สูง
4.การจัดการงานด้านเอกสาร (Document Management)			
4.1 ความสามารถพื้นฐานในการสร้างงานเอกสาร	มีความรู้สูง	ระดับเริ่มต้น	มีความรู้สูง
4.2 ความสามารถในการสร้างงานเอกสารเพิ่มเติมประสิทธิภาพของงานเอกสาร	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง
4.3 ความสามารถในการสร้างเอกสารขั้นสูง	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น

สถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระดับสถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง		
	พระภิกษุ	สามเณร	พุทธอาสา
5. การนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Presentation)			
5.1 ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศได้	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง
5.2 ความสามารถในการสร้างงานนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง
5.3 ความสามารถในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศขั้นสูง	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น
6. การจัดการข้อมูลและสารสนเทศ (Data and Information Management)			
6.1 ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างตารางการคำนวณเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศ	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น
6.2 ความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพของสารสนเทศด้วยตารางการคำนวณ	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น	มีความรู้เริ่มต้น
6.3 ความสามารถในการจัดทำข้อมูลด้วยตารางการคำนวณขั้นสูง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง	มีความรู้บ้าง

จากผลการวิจัยพบว่า พระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัตถุประสงค์งานธรรม มีสถานภาพความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา มีความรู้จักและสามารถใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ในระดับปานกลาง (intermediate)

2. ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสาร พบว่าพระภิกษุและสามเณรมีความรู้สูง (advance) ในการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสื่อสาร ส่วนความรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ พระภิกษุ มีความรู้สูง (advance) ต่างจากสามเณรที่มีความรู้บ้าง (mild intermediate) และพุทธอาสาที่มีความรู้ปานกลาง (intermediate)

3. ด้านการรู้สารสนเทศ พบว่าพระภิกษุและพุทธอาสาที่มีความรู้สูง (advance) ในการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเว็บไซต์ การจัดการแหล่งอ้างอิงที่มีจากอินเทอร์เน็ต ส่วนการใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ตพุทธอาสาที่มีความรู้ระดับสูง (advance) พระภิกษุและสามเณรมีความรู้ระดับปานกลาง (intermediate) และในประเด็นการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตพบว่าพระภิกษุและ

สามเณรมีความรู้บ้าง (mild intermediate) ส่วนพุทธอาสา มีความรู้ระดับเริ่มต้น (beginner)

4. ด้านการจัดการงานด้านเอกสาร (document management) พระภิกษุและพุทธอาสาที่มีความรู้พื้นฐานในการสร้างงานเอกสารในระดับสูง (advance) ส่วนสามเณรอยู่ในระดับเริ่มต้น (beginner) ด้านประเด็นความสามารถในการสร้างงานเอกสารเพิ่มเติมประสิทธิภาพของงานเอกสารพบว่าพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสาที่มีความรู้บ้าง (mild intermediate) ด้านประเด็นความสามารถในการสร้างเอกสารขั้นสูงพบว่าพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสาที่มีความรู้ในระดับเริ่มต้น (beginner)

5. ด้านการนำเสนอด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Presentation) ในประเด็นความสามารถขั้นพื้นฐานในการนำเสนอสารสนเทศได้พบว่าพระภิกษุ มีความรู้ระดับปานกลาง (intermediate) ส่วนสามเณรและพุทธอาสาที่มีความรู้ความรู้อย่าง (mild intermediate) ประเด็นความสามารถในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสาที่มีความรู้บ้าง (mild intermediate) ส่วนความสามารถในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศขั้นสูงทั้งพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสาที่มีความรู้ขั้นเริ่มต้น (beginner)

6. ด้านการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ (data and information management) ในประเด็นความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างตารางคำนวณเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศและประเด็นความสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของสารสนเทศด้วยตารางการคำนวณพบว่าพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา มีความรู้ขั้นเริ่มต้น (beginner) ส่วนประเด็นความสามารถในการจัดทำข้อมูลด้วยตารางการคำนวณขั้นสูงพบว่าพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา มีความรู้บ้าง (mild intermediate)

เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความรู้สูง (advance) ในประเด็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารทั้งการสื่อสารในโลกออนไลน์ และการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ ในประเด็นการรู้สารสนเทศในเรื่องการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเว็บไซต์ และการจัดการแหล่งอ้างอิงที่มาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และประเด็นการจัดการงานด้านเอกสาร (Document Management) ในเรื่องความสามารถพื้นฐานในการสร้างงานเอกสาร ส่วนประเด็นที่ความรู้ระดับปานกลาง (intermediate) ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและใช้เป็น) การใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต และความสามารถพื้นฐานในการนำเสนอสารสนเทศได้ ประเด็นที่มีความรู้บ้าง (mild intermediate) ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและอธิบายได้) การค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ความสามารถในการสร้างงานเอกสารเพิ่มเติม ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถในการจัดทำข้อมูลด้วยตารางการคำนวณขั้นสูง ส่วนประเด็นอื่นๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้เริ่มต้น (beginner)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความรู้ปานกลาง (intermediate) ในประเด็นความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (รู้จักและใช้เป็น) และการใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีความรู้บ้าง (mild intermediate) ในประเด็นสถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ ส่วนประเด็นอื่นๆ นอกจากนั้นมีความรู้ระดับเริ่มต้น (beginner)

เมื่อวิเคราะห์จากระยะเวลาการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานต่อวัน ทั้งพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา มีการใช้งานคอมพิวเตอร์วันละ 3 – 4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 94.2 และในส่วนประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา มีประสิทธิภาพประมาณ 1 – 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 88.5 ไม่มีผลต่อสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน

(3) ความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นความต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณรและพุทธอาสา พบว่ากลุ่มตัวอย่างระบุความต้องการความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในสำนักงาน เช่น MSExcel MSPowerPoint เป็นต้น โปรแกรมเพื่อทำฐานข้อมูล โปรแกรมสำหรับผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ข้อมูล โปรแกรมสำหรับทำเว็บไซต์ และการใช้อินเทอร์เน็ต

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม ในประเด็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เพื่อการติดต่อสื่อสารในโลกสังคมออนไลน์ การรู้สารสนเทศ (information literacy) และความรู้พื้นฐานในการสร้างงานเอกสาร ซึ่งมีความรู้ระดับสูง (advance) แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีความรู้บ้าง (mild intermediate)

ส่วนประเด็นสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาทั้งปริญญาตรีและมัธยมศึกษา อยู่ในระดับเริ่มต้น (beginner) เหมือนกัน คือ ประเด็นการจัดการงานด้านเอกสาร (document management) เรื่องความสามารถในการสร้างเอกสารขั้นสูง ประเด็นการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องความสามารถในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศขั้นสูง และประเด็นการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ (data and information management) เรื่อง ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างตารางการคำนวณเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศ และความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพของสารสนเทศด้วยตารางการคำนวณ

ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ห้กับปัญหาที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศพบในการจัดการบริการวิชาการปีการศึกษา 2556 เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจัดถวายให้พระภิกษุสามเณรและพุทธอาสาวัดปัญญานันทาราม ในระหว่างเดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2556 โดยรับสมัครผู้เข้ารับการอบรมโดยไม่จำกัดระดับความรู้ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่สามารถเข้าใจในพื้นฐานการจัดการเอกสารแฟ้มข้อมูล รวมถึงการใช้งานเครื่องมือต่างๆ ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยถึงสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุสามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม ที่มีความแตกต่างกันระดับวุฒิการศึกษา

ดังนั้นในการจัดบริการวิชาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศในปีการศึกษาต่อไป จะนำประเด็นสถานภาพความรู้ทาง

เทคโนโลยีสารสนเทศที่พระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา มีความรู้ระดับเริ่มต้น (beginner) และ ระดับความรู้บ้าง (mild intermediate) เช่น ประเด็นการจัดการงานด้านเอกสาร (document management) เรื่องความสามารถในการสร้างเอกสารขั้นสูง ประเด็นการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องความสามารถในการสร้างงานนำเสนอสารสนเทศขั้นสูง และประเด็นการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ (data and information management) เรื่อง ความสามารถขั้นพื้นฐานในการสร้างตารางการคำนวณเพื่อจัดการข้อมูลสารสนเทศ และความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพของสารสนเทศด้วยตารางการคำนวณ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทารามยังมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมีความรู้บ้างถึงปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งเป็นความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานอยู่ในระดับมีความรู้เริ่มต้น แต่กลับมีความรู้เกี่ยวกับติดต่อสื่อสารในสังคมโลกออนไลน์ และการใช้โปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสื่อสารในระดับสูงและเชี่ยวชาญ ทั้งนี้อาจเนื่องจากช่วงเวลาที่ผ่านมามีหน่วยงานต่างๆ ทั้งสถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการได้เข้าไปจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ให้กับพระภิกษุสามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม ทั้งนี้เพราะเป็นการอบรมเนื้อหาดังกล่าวใช้เวลาสั้น และผู้เข้าอบรมมีความสนใจในการใช้งาน ซึ่งบางครั้งผู้เข้ารับการอบรมยังไม่มีความรู้พื้นฐานในการใช้งานคอมพิวเตอร์และการใช้งานโปรแกรมพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ดังนั้นในการจัดการอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับพระภิกษุ สามเณร และพุทธอาสา วัดปัญญานันทาราม จึงควรนำประเด็นนี้มาเป็นข้อพิจารณาในการ

กำหนดหัวข้อการจัดอบรมเพื่อให้พระภิกษุ สามเณร และ พุทธอาสาได้เสริมความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ ตรงกับสถานภาพความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ทำนองอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

เพื่อให้การพัฒนาสมรรถนะความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร และพุทธ อาสาในวัดต่างๆ เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนา

บุคลากรทางพระพุทธศาสนาให้มีความรู้ มีทักษะในการ ใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึง ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นต่อไปนี้

1. การศึกษาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของพระภิกษุ สามเณร เฉพาะในด้านการ ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการผลิตสื่อ
2. การศึกษาการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสารสำหรับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- ชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน. (2555). เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับ พระพุทธศาสนา ICT and Buddhism. ค้นจาก http://www.prd.go.th/ewt_news.php?nid=34233
- นาคยา แก้วใส และผะอบ พวงน้อย. (2541). ศึกษาบทบาทวัดพระธรรมกายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ เผยแพร่พระพุทธศาสนาทั่วโลก. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ยุพาพร อังกรวานิช (2550). วัดพระธรรมกายและการใช้สื่อสมัยใหม่เผยแผ่ธรรมะ. ศาสนศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วาสนา แก้วชนะ วัชรวลี ตั้งคุปตานนท์ และอัมมิจิต เลิศพงษ์สมบัติ. (2555). การพัฒนาตัวแบบสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(1), 125-142.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency. กรุงเทพมหานคร: สิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2552). ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. ค้นจาก : <http://dusithost.dusit.ac.th>
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2552). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 - 2556. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- Carr, N. G. (2007). IT doesn't matter, part7. Retrieved from: <http://www.roughtype.com/?p=657>

